

І. М. Ненно

д.е.н., проф.

**ВПЛИВ ПРОЕКТУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ІНСТИТУТУ
ІННОВАЦІЙ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
«АССЕНТ – ПРИСКОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
У ЗВО» НА ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ОНУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА**

До участі в проекті Європейського інституту інновацій та технологій AccEnt [1] могли спостерігати в ОНУ імені І. І. Мечникова періодичні сфокусовані дії, організовані внутрішніми підрозділами або ініційовані випускниками, спонсорами, бізнес-ангелами, державними службовцями для моніторингу ситуації щодо

інноваційних ідей, пов'язаних з певними цілями державних програм чи можливим працевлаштуванням. Документальні операції щодо винаходів Університету здійснюються такими ключовими структурами, як Офіс трансферу технологій та Департамент інтелектуальної власності. Для Центру «Інноваційний офіс» проєкт AssEnt дав новий поштовх для сприяння процесу конвертації ідей у суспільство. Можна виділити низку специфічних викликів у розвитку інновацій та підприємництва: недостатня практична спрямованість навчальних курсів щодо створення та просування стартапів, оцінка їх ефективності; нерегулярні співпраця з регіональною екосистемою та обмежений доступ до передових технологій, нереалізований потенціал для інноваційних досліджень і стартапів; невисока активність академічної підприємницької ініціативи для всіх учасників екосистеми; недосконала законодавча база для підтримки студентів і дослідників у розробці та комерціалізації інноваційних ідей.

Відбулися наступні заходи:

- обмін досвідом та навчання співробітників відділу інновацій та трансферу технологій та відділу з питань інтелектуальної власності, центру «Інноваційний офіс»;
- впровадження знань та досвіду, отриманих в рамках майстер-класів проєкту для випускників та вчених – засновників стартапі;
- впровадження розробок в навчальний процес кафедрою менеджменту та інновацій, кафедрою економіки та підприємництва [2], кафедрою маркетингу та бізнес-адміністрування;
- було створено та вдосконалено учбові курси з інновацій та підприємництва, підвищено кваліфікацію, отримано нові навички та компетенції викладачів та інших учасників екосистеми;
- викладацький склад навчався впроваджувати нові методи навчання, а студенти заохочувалися брати участь у підприємницьких конкурсах та програмах бізнес-інкубаторів в Україні та Європі;
- зовнішні зацікавлені сторони, такі як експерти галузі, колишні випускники-підприємці та інвестори, були залучені для надання наставництва та можливостей фінансування проєкту.

Ці спільні зусилля були спрямовані на розвиток динамічної екосистеми, яка підтримує розвиток і комерціалізацію інноваційних

ідей. У проекті брали участь: викладачі, студенти, засновники спін-оф компаній, підприємці, засновники стартапів, G-Incubator Ukraine, Одеська регіональна торгівельно-промислова палата.

Основні внутрішні фактори, що сприяли цим змінам, обумовлені саме стратегічним баченням ОНУ – «створення привабливого людиноцентрованого освітнього та наукового середовища через розвиток власного потенціалу, досягнення лідерства в регіоні та міжнародного визнання для підготовки конкурентоспроможних, інноваційно орієнтованих спеціалістів та якісного наукового продукту, а саме: інноваційна освітня діяльність, що відповідає європейським стандартам якості, – «Освітня діяльність для регіонального розвитку», «Синергетичний розвиток фундаментальних та прикладних досліджень», «Впровадження інновацій на основі останніх досягнень сучасної науки», тощо» [3]. Основним внутрішнім фактором ефективності є серйозне стратегічне ставлення керівництва університету до необхідності інноваційної та підприємницької діяльності як складової подальшої глибокої роботи та розвитку університету. Одеський університет імені Мечникова дуже активно займається розвитком інтелектуальної власності, наприклад, патентів, пілотних моделей тощо. Тому візія впровадження та капіталізації надзвичайно затребувані через призму вимог діючого законодавства та кращих практик ЄС.

В проекті було інтегровано передові ресурси та методології розвитку освіти з інновацій та підприємництва. Діяльність EIT Raw Materials – Європейського інституту інновацій та технологій, надало переваги прямого контакту з керівниками різних інноваційних напрямів, з якими можна було проконсультуватися щодо подальшого просування інноваційних ідей та питань підтримки в Європі. Навчання та зустрічі з експертами EIT Raw Materials дали найкоротшу траєкторію пізнання нових знань та форматів інноваційного розвитку. Інтегруючи передові ресурси та передові методології, розроблені в рамках проекту [4], у наші навчальні програми, ми даємо студентам і викладачам можливість втілювати ідеї в ефективні підприємства та стартапи. Це проактивне середовище не тільки покращує академічний досвід, але й сприяє сталому економічному зростанню та позиціонує наш університет як лідера інновацій та підприємництва в місцевій екосистемі.

Участь у заходах проекту AccEnt, застосування матеріалів EntreComp та результатів проекту, отримання менторських сесій від Університету Томаса Мора, Нідерланди, дозволили нам наповнити наші курси новим сучасним контентом та робочими інструментами (Business Management Models Industry 4.0, Економіка та організація інформаційного бізнесу та ін.). Участь у заході з презентації стартапів у м. Севілья, Іспанія за присутності в журі лідерів інновацій із Кремнієвої долини, США; KU Leuven, Бельгія та інших експертів надала наочні найкращі практики презентації та розвитку бізнес-ідей. Корисним досвідом було дотримання строгих правил і форм проектних завдань як пріоритет управління якістю проекту, реалізованого Університетом імені Арістотеля, м. Салоніки, Греція.

Україна шукає вікна Європейської інтеграції, і саме під час реалізації проекту для українських ЗВО було надано усі можливості досягнення цієї мети. Учасники місцевої інноваційної екосистеми отримали запрошення об'єднатися як партнери для майбутнього нетворкінгу з провідними колегами з ЄС. Крім того, завдяки проекту ОНУ імені І. І. Мечникова відіграв провідну роль у розбудові ланцюга створення вартості в більш широких інноваційних перспективах, заснованих на найкращих практиках ЄС та підтримці партнерів проекту.

Посилення підприємницького та інноваційного потенціалу ОНУ забезпечувалося: 1) чіткою та прозорою підтримкою Координатора проекту щодо реалізації всіх необхідних заходів та заходів для досягнення ключових показників ефективності проекту; 2) подоланням розриву в розумінні трансферу інновацій та підприємництва від ВНЗ до економіки, які існують в Україні, шляхом вивчення найкращих практик партнерів з ЄС, а також врахування законодавчої бази в Україні. З високопрофесійними майстер-класами та менторськими сесіями, заснованими на потребах зацікавлених сторін інноваційної екосистеми Одеси, з відповідним позитивним відгуком від засновників стартапу, академічного та неакадемічного персоналу.

Список використаної літератури

1. Прискорення інноваційної діяльності та підприємницької майстерності у закладах вищої освіти (ЗВО). www.accentproject.eu

2. Kriuchkova N., Truba V., Nyenno I. (2024). *The Role of Start-Ups in Stimulating Innovative Economic Growth: Challenges and Risks (2024)*. HEI AccEnt project of the European Institute of Innovations and Technologies. URL: accentproject.eu/more.php?strona=28
3. Стратегічні пріоритети розвитку Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова 2020 – 2025 pp. [strategyonu.pdf](#)
4. Van Looy, B., Nyenno, I. (2024). *Quality and Risk Management System, D7.3 of the HEI AccEnt project*. Funded by the European Union. 30 pp.